

Yttrande över remiss med förslag till ändrade bestämmelser för vattenmiljö och vattenkraft

Miljö- och energidepartementet skickade den 29 juni 2017 ut en remiss över förslag till ändringar i flera olika lagar som berör användningen vatten. Remissvaren ska ha inkommit till Miljö- och energidepartementet senast den 2 oktober 2017. Flertalet kommuner, men inte alla, har varit remissinstanser till förslaget. Ödeshögs kommun är inte en remissinstans men har ändå en möjlighet att yttra sig. I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i promemorian.

Ödeshögs kommun ser att förslaget till ändrade bestämmelser kan komma att påverka kommunen och medföra långtgående konsekvenser för samhällsutvecklingen. Kommunen har därför valt att ställa sig bakom delar av SKL:s yttrande över förslaget samt framföra ytterligare synpunkter.

Ödeshögs kommuns synpunkter:

- Kommun ställer sig tveksamma till förslaget om skyldighet för alla verksamheter för produktion av vattenkraftsel att ha tillstånd som inte är äldre än 20 år.
- Kommunen ställer sig negativ till att möjligheten till laglighetsförklaring för vattenkraft och dammar för vattenkraft tas bort.
- Kommunen ställer sig negativ till den föreslagna stoppregeln i miljöbalkens 5 kap och undantaget i vattenförvaltningsförordningen. Den föreslagna regleringen riskerar omotiverat försvåra, fördyra och i vissa fall omöjliggöra detaljplaner för bostadsbyggande.
- Kommunen anser att förslaget nästan helt saknar konsekvensanalys för byggande av bostäder eller infrastruktur. Promemorians förslag anses inte vara anpassat för urbana miljöer och kommunen anser att förslaget i promemorian inte kan ligga till grund för de lagändringar som föreslås.
- Kommunen framhåller SKL:s förslag att införa en möjlighet att anta lokala åtgärdsprogram.
- Kommunen ställer sig negativ till förslaget om överprövning av kommunala beslut.
- Kommunen ställer sig positiv till förslaget på att krav på miljörapport även bör kunna gälla för vattenverksamheter

- Kommunen anser att det finns ett behov av en nationell strategi och plan för moderna miljövillkor gällande vatten men vill poängtera att det framlagda förslaget behöver bearbetas och att en fullständig översyn av systemet med miljö kvalitetsnormer behöver utföras.
- Kommunen vill också framhäva SKL:s synpunkter gällande skyldigheten att ha moderna miljövillkor. Att alla vattenverksamheter ska ha tillstånd som inte är mer än 20 år underlättar för tillsynsmyndigheten men riskerar att medföra en onödig belastning på ett redan hårt belastad provningssystem samt orsaka stora och onödiga kostnader för innehavarna av verksamheterna. Många småskaliga vattenverksamheter som påverkas av detta ägs av egenföretagare och mindre företag. Provningar av befintliga eller nya verksamheter riskerar att bli omfattande både i tid och resurser vilket blir kostsamt för redan hårt pressade yrkesgrupper.

Bakgrund

I promemorian Vattenmiljö och vattenkraft föreslås ett antal betydelsefulla ändringar av miljö- balken och föreskrifter som har meddelats med stöd av balken. Syftet med ändringarna ska vara att tillmötesgå EU-kommissionens kritik av det svenska genomförandet av det så kallade ramdirektivet för vatten¹ samt att genomföra den blocköverskridande överenskommelse om Sveriges energipolitik, som träffades den 10 juni 2016.

EU-kommissionens kritik består huvudsakligen i att Sverige inte har införlivat de principer som följer av EU-domstolens dom den 1 juli 2015 i mål C 461/13, den så kallade Weserdomen, på ett korrekt sätt i svensk rätt samt att ramdirektivets miljömål för ekologisk status inte beaktas vid omprövning eller uppdatering av tillstånd till vattenkraftsverksamhet.

Energiöverenskommelsen innebär att Sverige ska leva upp till kraven i ramdirektivet för vatten, införa så kallade moderna miljö tillstånd för vattenkraften, utforma reglerna för provning av vattenkraft så att de inte blir onödigt betungade eller kostsamma i förhållande till miljönyttan och att utbyggnad av vattenkraften ska ske genom effekthöjningar i befintliga verk. Överenskommelsen utgår från att vattenkraftsbranschen fullt ut ska finansiera kostnaderna för att Sverige ska kunna leva upp till EU-rättens krav.

Promemorians förslag

I promemorian föreslås att de principer som följer av Weserdomen genomförs genom ett tillägg i 2 kap. 7 § miljöbalken där det hänvisas till 5 kap. 3 §. I den sistnämnda paragrafen föreslås ett nytt andra stycke, enligt vilket en myndighet eller kommun inte får tillåta att en verksamhet eller åtgärd påbörjas eller ändras på ett sätt som äventyrar möjligheterna att följa en miljö kvalitetsnorm som avser vattenmiljön eller försämrar vattenmiljön i strid med ett försämringsförbud i en sådan norm. Vid provning av en ansökan om ett nytt tillstånd och vid omprövning av ett befintligt tillstånd, samt vid tillsyn, ska enligt förslaget de bestämmelser och villkor beslutas som säkerställer att verksamheten bedrivs så att ett sådant äventyr eller sådan försämring inte uppkommer. Vidare anges i ett förslag till ny 5 kap. 3 a § att regeringen får meddela föreskrifter om undantag från förbudet i 3 §. Förslag

till sådana undantagsbestämmelser redovisas i promemorian som ändringar av förordningen (2004:660) om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön.

I förslagets författningskommentar anges att det vid tillämpning av de föreslagna bestämmelserna ska göras en tudelad prövning. Först ska det göras en bedömning av huruvida en ny verksamhet eller åtgärd kan innebära en försämring, vilket såvitt avser ekologisk status innebär att en kvalitetsfaktor försämras över en klassgräns även om detta inte medför en försämring av klassificeringen som helhet. Om verksamheten eller åtgärden inte bedöms medföra en försämring, ska det i nästa steg göras en bedömning av om den ändå kan anses äventyra möjligheterna att följa en miljökvalitetsnorm.

För kommunstyrelsen i Ödeshögs kommun

Annicki Oscarsson
Ordförande i kommunstyrelsen

Charlotte Hallin Johansson
Tf. miljöchef

